

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА РЕПУБЛИКА СРПСКА МИНИСТАРСТВО ПОЛЬОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД БАЊА ЛУКА

Мјесечни агрометеоролошки билтен

НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ У НОВЕМБРУ

Новембру 2019. на подручју Републике Српске било је знатно топлије од вишегодишњег просјека, а доспјеле падавине су биле мање од просјечних вриједности у већини крајева, осим у Херцеговини и на југозападу Српске

Временске прилике у новембру уз повремене прекиде због појаве кише и пљускова били су повољни за обављање предвиђених пољопривредних радова

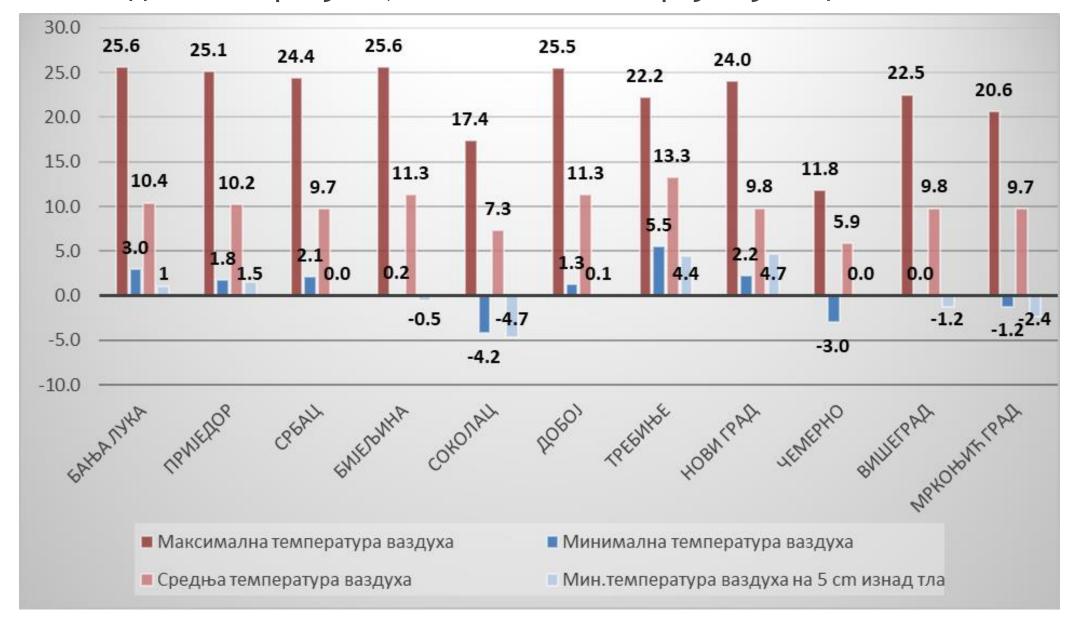
новембар 2019	Температуре ваздуха				Количина падавина		Температура земљишта на 5 cm		Температура земљишта на 20 cm		Влажност ваздуха %		Инсолација
Станице	Макс.	Мин.	Сред.	Мин. 5cm	R mm	BCcm	Макс.	Мин.	Макс.	Мин.	Макс.	Мин.	h
Бања Лука	25.6	3.0	10.4	1	89.8	-	16.4	6.8	14.2	7.5	99	40	56.5
Приједор	25.1	1.8	10.2	1.5	133.7	-	15.6	7.6	14.7	9.6	98	67	46.1
Србац	24.4	2.1	9.7	-	69.9	-	-	-	-	-	95	66	-
Бијељина	25.6	0.2	11.3	-0.5	52.6	-	17.4	5.0	14.2	8.4	92	64	45.7
Соколац	17.4	-4.2	7.3	-4.7	71.3	-	12.6	3.5	11.2	5.6	98	41	84.2
Добој	25.5	1.3	11.3	0.1	54.8	-	16.2	6.0	14.8	9.4	97	33	57.7
Требиње	22.2	5.5	13.3	4.4	390.8	-	-	-	-	-	98	42	-
Нови Град	24.0	2.2	9.8	4.7	185.8	-	-	-	-	-	95	39	-
Чемерно	11.8	-3.0	5.9	-	471.4	-	-	-	-	-	100	59	43.5
Вишеград	22.5	0.0	9.8	-1.2	42.4	-	-	-	-	-	92	46	-
Мркоњић Град	20.6	-1.2	9.7	-2.4	144.6	-	14.2	5.2	13.1	7.4	98	34	41.4

Табела 1 - Преглед метеоролошких података за најважније станице за новембар 2019. године

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У НОВЕМБРУ

- Средња мјесечна температура ваздуха кретала се од 7,3 Сокоцу; 7,1 Калиновику; 6,7 Хан Пијеску и 5,9 на Чемерну до 13,30С у Требињу. Одступања средње температуре од просјечних вриједности кретала се од +2,1 на Чемерну до + 4,50С у Добоју.
- Током већег дијела мјесеца максималне дневне температуре ваздуха су биле доста изнад вишегодишњег просјека, осим почетка и краја мјесеца.

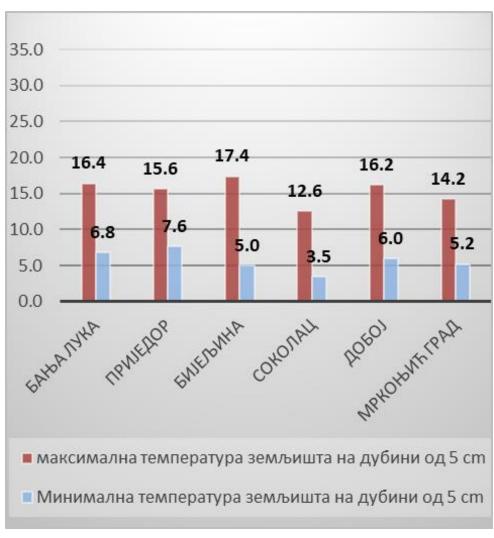

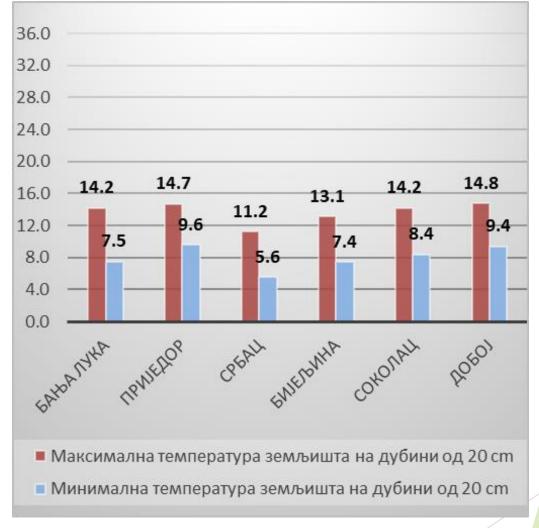
Највише дневне температуре у већини мјеста забиљежене су (5. новембра), а максималне су измјерене у Бањој Луци, Бијељини и Добоју 26; Зворнику и Приједору25, док су у планинским предјелима имале вриједности између 13 и 17°С.

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У НОВЕМБРУ

Минималне температуре у већини мјеста измјерене су крајем мјесеца (30. новембра), а најниже јутарње су измјерене у Калиновику и Чемерну -3, Сокоцу -4 и Хан Пијеску -5°С. У пољопривредним крајевима минималне температуре су имале вриједности око 2, на југу до 5°С.

Температуре ваздуха и земљишта, били су повољни за развој озимих усјева током цијелог мјесеца, да би крајем новембра стање озимица у већини производних подручја било добро, тако да се пшеница налазила у фази три стална листа.

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У НОВЕМБАР

Слика 2 - Инсолација (h) за новембар 2019.године

 Инсолација у новембру имала је уједначене вриједности на свим станицама мјерења.

ПАДАВИНЕ

Током већег дијела октобра киша је била скоро свакодневна појава.
 Обилнијепадавине су забиљежене средином прве, почетком друге и крајем мјесеца, а најобилније су забиљежене на подручју Херцеговине.

Највише воденог талога у новембру измјерено је на Чемерну 471; **Билећи 408;** Требињу 391; Невесињу 238, док је најмање кише пало у Вишеграду 42l/m². Највећу количина падавина током прве декаде новембра мјери Чемерно 273, друге Требиње 148, треће Чемерно 84 l/m².

УСЛОВИ ВЛАЖНОСТИ

 Падавине су побољшале влажност земљишта у површинском слоју, што се повољно одразило на развој озимих жита, а створиле су се и залихе у дубљим слојевима, али и даље остаје потреба за новим падавинама.

УСЛОВИ ЗА ПОЈАВУ И ШИРЕЊЕ БОЛЕСТИ

Слика 5 - пшеница

- Веома топло вријеме са честом појавом кише и пљускова повољно је утицало на појаву биљних болести на стрним житима.
- Код пшенице регистровани су симптоми рђе и пепелнице, а код јечма мрежаста пјегавост листа.

АКТИВНОСТИ ИНСЕКАТА

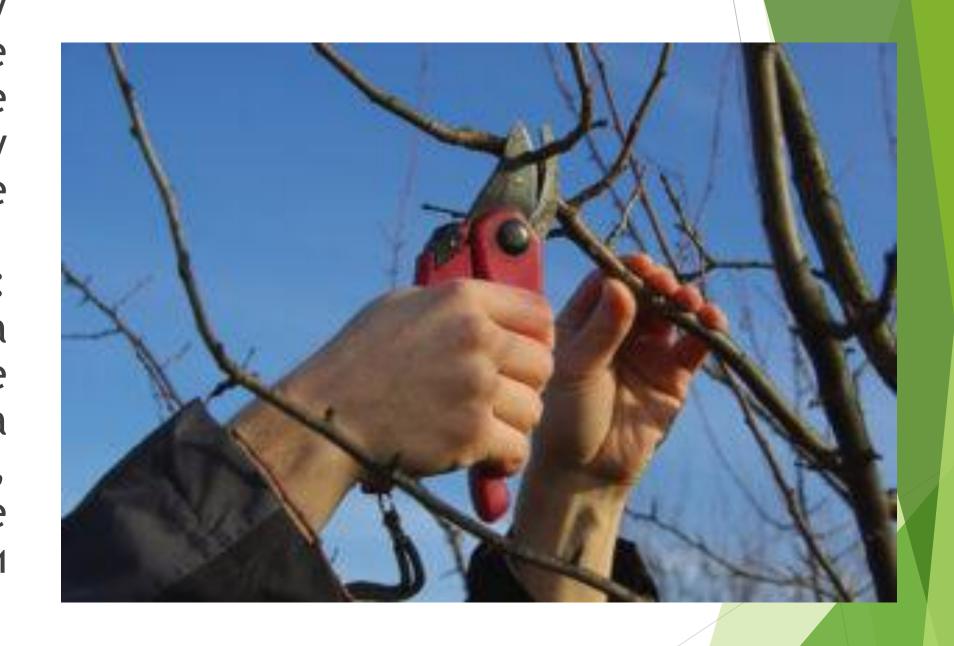
Слика 6- Глодари у воћњаку

- На поменутим усјевима овакве временске прилике су одговарале и за појаву појединих биљних штеточина, као што су: лисне ваши и цикаде, које су преносиоци вируса.
- У једанаестом мјесецу потребно је млада стабла воћа заштитити од глодара и зечева, који својом исхраном могу направити велике штете.

ПОЉОПРИВРЕДНИ РАДОВИ

Временске прилике новембру уз повремене прекиде због појаве кише и пљускова били су повољни за обављање предвиђених пољопривредних радова: завршетак сјетве, берба касних купусњача, вађење корјенастог поврћа, обрада ђубрење земљишта, орезивање воћа и винове лозе, као и други актуелни пољопривредни радови.

Израдили:

Дејан Супић, руководилац Одсјека за агрометеорологију Инес Ђурић, виши стручни сарадник за агрометеорологију